

SECTION 2. MECHANISMS OF PUBLIC ADMINISTRATION

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-487-0-3>

SOCIO-ECONOMIC DATA AS A BASIS FOR THEORETICAL RESEARCH AND DEVELOPMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ДАНІ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Ardelian I. S.

*Postgraduate student at the Department
of Journalism and International Affairs
Kyiv University of Culture
Kyiv, Ukraine*

Арделян І. С.

*аспірант кафедри журналістики
та міжнародних відносин
Київський університет культури
м. Київ, Україна*

Сьогодні Україна переживає значні зміни в усіх сферах діяльності. Політичні, економічні та соціальні зміни у світі, різні воєнні конфлікти, природні катаклізми мають безпосередній вплив на світову спільноту та Україну, зокрема. Ці фактори визначають спад або розвиток тієї чи іншої країни.

Управління державою – складний процес, успішність якого залежить від професійного управління з боку держави. Виділяють також таке поняття, як публічне управління, яке ґрунтується на практичному впливі державної влади на суспільне та приватне життя громадян.

Категорію «публічне управління» почали використовувати ще в середині ХХ століття для позначення певного виду діяльності, за допомогою якого забезпечується ефективне функціонування державних органів та органів місцевого самоврядування. Країни Західної Європи стали першими, хто почав використовувати публічне управління для збільшення ефективності діяльності державної влади. Українські вчені описують публічне управління як регулюючий, організаційний вплив державних органів на поведінку та життєдіяльність

людей, на стан та розвиток суспільних процесів з метою ефективної реалізації функцій соціуму, зосереджених у нормативно-правових документах та Конституції України.

Публічне управління, починаючи з середини ХХ і до сьогодні, постійно змінювалось. Так, концепція сучасного публічного управління представляє собою складну систему людських взаємовідносин, реалізація яких відбувається органами державної влади та органами місцевого самоврядування завдяки певним механізмам, засобам та інструментам в умовах прозорості та відкритості державного управління [1, с. 16–17].

Державна політика України в останні роки зазнала значних змін. Що також торкнулося і сфери публічного управління. Все більше публічне управління української держави відходить від концепції єдиного повновладдя державних органів. Україна переходить до сфери управління, яка підпорядковується менеджеріальній парадигмі, тобто публічна сфера переймає основні риси та підходи, які притаманні менеджменту. Основна ідея такого публічного управління полягає в тому, що владні повноваження передаються від державних органів влади до органів місцевого самоврядування, недержавним організаціям та окремим індивідам. У свою чергу, сучасне українське публічне управління орієнтоване на самих громадян та на результативність управлінської діяльності [3, с. 26].

Соціально-економічні дані є ключовим елементом ефективного публічного управління в Україні. Вони забезпечують основу для прийняття рішень, планування та оцінки державної політики, що, у свою чергу, сприяє розвитку країни та покращенню якості життя українського суспільства.

Соціально-економічні дані – це ті дані, які формують та включають в себе зв'язок між економічними та соціальними аспектами життя суспільства.

В Україні, в останні роки, відбулися значні зміни в усіх сферах діяльності. Політика, економіка, соціальна сфера, культура – це лише частина основних видів діяльності, які зазнали змін. Держава регулює їх діяльність за допомогою публічного управління. У свою чергу, всі зміни, які стались або можуть статись в Україні, та їх користь або шкода для українського суспільства визначається державою за допомогою соціально-економічних даних.

Соціально-економічні дані бувають кількох типів:

- 1) демографічні (раса, вік, стать, сімейний стан, рівень освіти);
- 2) соціальні (доступ до медицини та освіти, рівень злочинності, соціальний статус);
- 3) культурні (релігія, мова, традиції та звичаї);
- 4) економічні (безробіття, доходи та витрати населення, зайнятість);
- 5) географічні (місце проживання, рівень міграції).

Всі ці типи соціально-економічних даних грають важливу роль у сучасному публічному управлінні в Україні. Для того, щоб забезпечити гідний рівень життя українців, управлінці активно займаються вивченням та дослідженням соціально-економічних даних, особливо таких як безробіття, міграція, злочинність, бідність, соціальна та гендерна нерівність тощо.

Бідність – одна із найбільш розповсюджених соціально-економічних проблем у світі. У кожній другій країні бідність є ключовою проблемою держави, яку не можна подолати назавжди, з часом вона повертається. Зважаючи на події останніх років в Україні, рівень бідності набув критичної відмітки, і в 2023 році кількість населення за межею бідності сягало близько 30% населення, а саме 1.8 млн. осіб. Основними причинами збільшення відсотку бідності в Україні є пандемія COVID-19 та російсько-українська війна, які у свою чергу спричинили зменшення кількості робочих місць та діючих підприємств. Рівень доходів українців, на даний час, підтримують іноземні інвестиції, які держава направляє на виплату пенсій та зарплат [2].

Іншою соціально-економічною проблемою України є злочинність. Так само, як і бідність, злочинність є основною проблемою багатьох країн. В Україні через війну та відсутність достатньої кількості правоохоронців, рівень злочинності значно зріс. Часто можна спостерігати крадіжки, вбивства, підпали, розбійні напади тощо. Причиною яких часто стає підбурювання на злочин українців з боку російських або проросійських громадян.

Варто також відмітити таку актуальну для України проблему, як безробіття. Як зазначалося раніше, пандемія та війна вплинули на всі сфери діяльності в Україні. Зокрема, це торкнулося і працевлаштування. Більшість підприємств тимчасово або повністю закрились через небезпеку, економічну кризу, зменшення кількості працівників (міграція внаслідок війни) тощо. Все це призвело до того, що в 2022 році значна частина населення тимчасово або повністю стала безробітними. З часом ситуація покращилась, підприємства

відновили свою діяльність, деякі перевезли свої підприємства до інших областей і, у свою чергу, збільшилась кількість нових робочих місць. Так, дослідження показали, що рівень безробіття в Україні в 2023 році становив 18,2%, а в 2024 році знизився до 14,2% [4].

Міграція – одна із проблем, з якими Україна зіштовхнулась після повномасштабного вторгнення Російської Федерації. Багато українців були змушені залишити свої домівки та поїхати до інших областей країни або до інших країн. Це стало причиною того, що східна частина України залишилась без 90% населення. Через війну чисельність українців значно скоротилася, і міграція є однією із причин цього. Більшість громадян не повернуться назад до України через втрачені роботу, житло та через страх за своєю життя і рідних.

Аналізуючи та вивчаючи ці соціально-економічні дані в Україні, держава у сфері публічного управління має змогу з'ясувати рівень зазначених проблем, знайти оптимальні шляхи для боротьби з цими та іншими проблемами та розробити комплекс відповідних заходів, які дозволять покращити рівень життя українського народу.

Публічне управління в Україні вимагає створення нових підрозділів, які будуть займатись саме вирішенням соціальних, економічних, культурних проблем українського суспільства. Для роботи в яких, повинні бути задіяні кваліфіковані спеціалісти, які добре знають свою роботу та не є корупціонерами.

Отже, публічне управління в Україні потребує деякого вдосконалення, нових ідей та фінансових ресурсів. Дослідження існуючих соціально-економічних даних в Україні, дозволить краще зрозуміти суть проблеми та знайти оптимальні шляхи боротьби з ними. А якісне публічне управління дозволить державі забезпечити розвиток України.

Література:

1. Вольська О. М. Публічне управління як системне явище в сучасному суспільстві. *Таврійський науковий вісник. Серія : Економіка*. 2020. Вип. 3. С. 15–20.

2. Майже 30% населення України живе за межею бідності. Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2024/05/31/novyna/ekonomika/majzhe-30-naselennya-ukrayiny-zhyve-mezheyu-bidnosti-svitovyj-bank> (дата звернення 04.09.2024).

3. Сабурова Г. Б. Основні напрямки розвитку системи публічного управління в Україні. *Публічне управління та адміністрування в Україні*. 2021. Вип. 21. С. 23–27.

4. Яким буде рівень безробіття у 2024 році: Нацбанк порадував прогнозом. Режим доступу: <https://glavcom.ua/economics/finances/jakim-bude-riven-bezrobittja-u-2024-rotsi-natsbank-poraduvav-prohnozom-999190.html> (дата звернення 05.09.2024).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-487-0-4>

STATE MANAGEMENT OF THE CONSTRUCTION INDUSTRY IN UKRAINE: TODAY'S CHALLENGES

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗІ БУДІВНИЦТВА В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Oliinyk V. V.

*postgraduate student of the specialty
"Public management and administration"
of the degree of higher education
"Doctor of Philosophy",
Communal institution of higher education
"Vinnytsia Academy of Continuing
Education",
Vinnytsia, Ukraine*

Oliinyk V. V.

*аспірант спеціальності «Публічне
управління та адміністрування»
ступеня вищої освіти
«Доктор філософії»,
Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної
освіти»,
м. Вінниця, Україна*

Збройна агресія російської федерації проти України поставила перед країною нові виклики.

За підрахунками Київської школи економіки, станом на початок 2024 року з початку повномасштабного російського військового вторгнення загальна сума прямих збитків житловій та нежитловій нерухомості, іншій інфраструктурі, транспортним засобам та товарним запасам перевищила \$157 млрд (за вартістю заміщення). Найбільша частка у загальному обсязі прямих збитків завдана житловим будівлям, а саме 37,5% або \$58,9 млрд та інфраструктурі – 23,4% або \$36,8 млрд. Втрати активів підприємств та промисловості становлять мінімум \$13,1 млрд і продовжують зростати. Ще \$10,3 млрд складають прями втрати аграрного сектору та земельних ресурсів внаслідок війни. В свою чергу, також стрімко зростають втрати енергетичного сектору, які зараз вже становлять \$9,0 млрд. Сукупні прямі збитки від руйнувань та пошкоджень об'єктів громадського сектору (соціальні